

Klachtnummer 2016/024

De commissie constateert dat deze leerlinge zich bij deze leerkracht niet op haar gemak voelde. De commissie heeft zich een beeld kunnen vormen van hetgeen zich heeft afgespeeld maar meer dan dat niet. De commissie heeft niet kunnen vaststellen wat de oorzaak is van het onveilige gevoel van de leerlinge bij deze leerkracht. De commissie heeft wel geconstateerd dat het niet klikte. De commissie heeft ook kunnen vaststellen dat niet adequaat is gereageerd. Er is niet doortastend, daadkrachtig en transparant opgetreden. De communicatie met de ouders heeft niets opgebracht. De commissie komt daarom tot de conclusie dat de school de situatie niet adequaat heeft aangepakt. De commissie acht de klacht gegrond.

De Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (verder: de commissie) heeft op 27 januari 2017 per e-mail een klacht ontvangen van de heer A. en mevrouw B. (hierna te noemen: klagers). Klagers zijn de ouders van C. (9 jaar), voormalig leerlinge van D. te Oegstgeest (hierna: de school). De klacht, geregistreerd onder nummer 2016/024, is gericht tegen mevrouw E., locatiedirecteur en mevrouw F., leerkracht, hierna te noemen: aangeklaagden.

1. Procedure

De commissie die de klacht heeft behandeld, bestond uit mr. C. Sjenitzer, voorzitter, mevrouw A.M. Janbroers, lid en mevrouw E.I.H. Gordijn-Oud, lid.

Het ingevulde vragenformulier inclusief bijlagen is door de commissie op 27 januari 2017 per e-mail ontvangen. Nadat de commissie klagers vragen had gesteld, hebben klagers de commissie op 3 februari 2017 een nieuw ingevuld vragenformulier inclusief bijlagen gezonden. Aangeklaagden zijn in de gelegenheid gesteld zich schriftelijk te verweren. De commissie heeft op 15 maart 2017 per post een verweerschrift met bijlagen en een reactie van de voorzitter van het bevoegd gezag met bijlagen ontvangen. Daarbij is een beroep gedaan op de kennelijk niet ontvankelijkheid/ongegrondheid van de klacht en verzocht om een schriftelijke behandeling. De voorzitter van de commissie heeft deze verzoeken afgewezen. Per e-mailbericht van 24 maart 2017 is het gemotiveerde besluit inzake voornoemde verzoeken aan partijen gezonden.

Klagers en aangeklaagden zijn vervolgens in de gelegenheid gesteld hun wederzijdse standpunten nader toe te lichten tijdens een op 4 april 2017 te Den Haag gehouden besloten hoorzitting. Aanwezig waren klagers en aangeklaagden, vergezeld van de heer G., voorzitter van Stichting H.

2. Korte inhoud van de klacht

De kinderen voelen zich niet veilig bij de leerkracht. Het is een jaarlijks terugkerend patroon. De leerkracht vertoont geen professioneel gedrag. Ook de locatie directeur handelt onprofessioneel waar het de bejegening, de communicatie en de geuite verwijten betreft.

De leerkracht maakte de leerlinge (en andere leerlingen) onzeker. Als de leerlinge iets vroeg zei de leerkracht “dat moet je al weten” of ze liep langs en zei “ik zie dat het niet lukt”. Bij het verlaten van de klas moeten de leerlingen de leerkracht een hand geven. Als dat niet op de juiste manier gebeurde, werden de kinderen teruggestuurd en dienden zij achteraan te sluiten. De leerling gaf aan dat ze niet wist hoe ze het goed moest doen. De leerlinge moest een keer erg huilen op school en de leerkracht zei “je mag alleen huilen als je pijn hebt”. De leerkracht is zeer aanwezig en heeft een harde stem. Er is geen veilig leerklimaat. De leerlinge kreeg door de onzekerheid en spanning lichamelijke klachten. De klachten namen in korte tijd zo toe dat klagers de leerlinge thuis hebben moeten houden. Klagers zijn direct het gesprek met school aangegaan. De leerlinge had de klachten niet op dagen dat de leerkracht er niet was.

De leerkracht gaf geen blijk van empathie in de door klagers genoemde problematiek. De leerkracht heeft geen enkele poging ondernomen een veilige leerplek te creëren naar de leerlinge. Ook niet bij de keuze van de plek van de leerlinge in de klas. Vanuit school was er geen enkele steun voor de leerlinge. Klagers en de leerlinge zijn aan hun lot overgelaten. De leerkracht heeft geen blijk gegeven van enig inzicht in de omschreven problematiek. De leerkracht vond zichzelf een super pedagoog. De leerkracht gaf ook aan dat de leerlinge niet ziek was maar dat de klagers de leerlinge thuis hielden. Bij terugkeer in de klas kreeg de leerlinge geen steun of bemoediging maar werd vermeden. De klas kreeg ook geen enkele uitleg.

De locatiedirecteur erkent en benoemt het probleem niet. Zij verzwijgt dat er sprake is van een terugkerend probleem. Inmiddels zijn kinderen van school gegaan en/of zijn kinderen gewisseld van stamgroep. Er is geen erkenning dat dit niet een op zich staand feit is. Door school is niet gezocht naar een passende oplossing voor de leerlinge. Overplaatsing naar een andere stamgroep dan wel locatie was niet bespreekbaar. De enige optie was terugkeer naar de leerkracht. Bij escalatie werden geen veranderingen of aanpassingen geboden. De leerlinge had direct weer klachten van onveilig voelen en lichamelijke klachten. Klagers waren genoodzaakt een andere school te zoeken.

Vanuit de school is niet gekeken naar het belang van het kind. De school doet onvoldoende om toe te zien op een veilig leerklimaat voor alle kinderen bij deze leerkracht. Er is geen dossier opbouw ten aanzien van de leerkracht. Er is sprake van nalatigheid. De locatie directeur beseft niet dat zij een machtspositie heeft.

Voor een nadere toelichting verwijzen klagers naar een bijgevoegde brief van 30 oktober 2016, gericht aan het bestuur. Klagers roepen in deze brief het bestuur en de directie op in actie te komen. Naar aanleiding van deze brief heeft een gesprek op 7 december 2016 plaatsgevonden. Van dit gesprek is geen verslag gemaakt. Van een schriftelijke reactie op de brief is geen sprake.

3. Verweer

Door aangeklaagden wordt naar aanleiding van deze klacht het volgende aangevoerd.

Aangeklaagden beroepen zich op de niet-ontvankelijkheid van de klacht.

Aangeklaagden stellen zich op de volgende standpunten:

1. De school heeft voldoende aandacht gehad en geprobeerd het probleem op te lossen;
2. De school heeft meermaals gezocht naar een passende oplossing;

3. De school heeft steeds het belang van het kind voorop gesteld;
4. De school heeft zorgvuldig gehandeld;
5. De school heeft voldaan aan haar zorgplicht.

Ad 1. Toen bleek dat de transitie van groep 5 naar groep 6 voor de leerlinge moeilijk was, is er intensief contact geweest met klagers. Vele gesprekken hebben plaatsgevonden. Ook tussendoor zijn er vele contact momenten geweest. De school heeft ook een terugkeerplan en een vervolg daarop gemaakt. Ook is een ondersteuningsteam bijeen geroepen. De leerlinge is veel thuis geweest en heeft maar 16 dagen in groep 6 gezeten. De school heeft gezorgd voor een warme overdracht toen de leerling naar een andere school ging. De school heeft voldoende aandacht voor de leerlinge gehad. Diverse oplossingen zijn aangedragen.

Ad 2. De leerlinge heeft niet de tijd gekregen te wennen aan de nieuwe bovenbouw situatie. De school heeft de steun van de ouders nodig. Direct tijdens het eerste gesprek op 19 september 2016 is het gevoel van onveiligheid van de leerlinge besproken. Bij het opstellen van het terugkeerplan heeft de school bijstand gekregen van de leerplichtambtenaar en het samenwerkingsverband. Tijdens de uitvoer van het plan was er op een aantal momenten weerstand bij de leerlinge.

De school licht toe hoe de leerkracht is gekomen aan de plekken in de klas. De leerlinge kon extra aandacht en ondersteuning gebruiken; vandaar de eerste plek. Bij de tweede plek kon de leerling zich op de daartoe geëigende momenten omdraaien hetgeen gebruikelijk is. Van het uitproberen van meerdere plekken is het niet meer gekomen.

Overplaatsing naar een andere groep is niet zonder meer gebruikelijk. Eerst moet worden onderzocht wat een kind nodig heeft zich veilig te voelen en tot ontwikkeling te komen in de eigen stamgroep. Pas wanneer uit onderzoek blijkt dat een en ander op geen enkele manier binnen de stamgroep kan worden gerealiseerd, is het beleid van de school te kijken naar andere oplossingen. Ook daarvoor kreeg de school de kans niet meer. Lopende het terugkeerplan hebben klagers besloten de leerlinge aan te melden op een andere school. De aanvraag voor het ondersteuningsteam was bedoeld om een beter beeld te krijgen van de onderwijsbehoeften van de leerlinge en te kijken hoe daar als school gedurende het terugkeerplan op zou kunnen worden geanticipeerd. De samenstelling van de stamgroep is een goed overwogen proces waarbij rekening wordt gehouden met veel verschillende factoren. De algemeen directeur heeft in een gesprek eind september 2016 laten weten dat er geen plaats was op de andere locatie.

Ad 3. Toen de klagers hadden geklaagd, heeft de school direct gereageerd en gehandeld. Daarbij is het belang van de leerlinge steeds voorop gesteld. Ondersteuning van de leerlinge is op verzoek van klagers even stop gezet omdat het te zwaar voor de leerlinge was. Er zijn twee plannen opgesteld. De school heeft echter te weinig tijd gekregen de plannen uit te voeren.

Ad 4. Vanaf het begin van het schooljaar heeft de school getracht een passende oplossing te creëren. De hoeveelheid werk en de verwerking waren voor de leerling te veel. De school heeft diverse plannen aangedragen voor lastenverlichting; alles in overleg met klagers.

Ad 5. De school heeft nimmer aanwijzingen gehad dat andere kinderen zich onveilig zouden voelen op school. De school verwijst naar de leerling tevredenheid enquêtes.

Het bestuur benadrukt in haar reactie dat van een patroon zoals door klagers ten aanzien van de leerkracht wordt gesteld, geen sprake is. Met klagers kan voor het overige niet worden gesproken over personeelsvertrouwelijke gesprekken.

4. Ontvankelijkheid

Naar aanleiding van het verzoek van aangeklaagde tot niet-ontvankelijkheidsverklaring van de klacht overweegt de commissie dat zij bij de behandeling van een klacht uit dient te gaan van het reglement dat van toepassing is op het moment dat de klacht wordt ingediend. Volgens het op deze klacht toepasselijke reglement is de klacht in beginsel ontvankelijk. Hetgeen verweerders in aanvulling hierop naar voren brengen, is een te eng geformuleerde interpretatie van het belang van klagers bij een door hen ingediende klacht. Daarbij dient ook in aanmerking genomen te worden dat de wetgever bij de invoering van het klachtrecht in 1998 uitdrukkelijk kenbaar heeft gemaakt dat het bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs één van de doelstellingen van de klachtprocedure is. Om dat doel te bereiken is niet wezenlijk van belang of de leerling wiens ouders een klacht indienen nog leerling van de school is.

De commissie verklaart klagers ontvankelijk in hun klacht.

5. Oordeel

Op grond van het dossier en hetgeen aan de orde is geweest tijdens de hoorzitting en daarbij over en weer is verklaard, komt de commissie tot het volgende oordeel.

De commissie constateert dat deze leerlinge zich bij deze leerkracht niet op haar gemak voelde. De leerlinge voelde zich niet veilig. Het gevoel van onveiligheid heeft direct na het kamp aan het begin van het nieuwe schooljaar vorm gekregen. Daarover zijn alle betrokkenen het eens. Onduidelijk is gebleven of er een bijzondere oorzaak is geweest. De commissie kan ook niet vaststellen of er sprake is van een vast patroon. Het gaat om deze leerlinge. De commissie vermoedt dat de start in de bovenbouw vrij zwaar is geweest voor de leerlinge. Er kwam veel werk op de jonge leerlinge af. Dit is door de school niet onderkend. Er was geen helder beeld over de persoonlijkheid en het intellectuele vermogen van de leerlinge. Niet is gebleken dat de leerkracht zich heeft verdiept in het functioneren van de leerlinge. Daar kwam vervolgens het negatieve gevoel van de leerlinge voor de leerkracht bij. De leerkracht heeft niet empathisch gereageerd op deze situatie. De leerkracht heeft niet voor de leerlinge merkbaar iets met de situatie gedaan. Toen de leerlinge thuis kwam te zitten, hadden aangeklaagden zich op de hoogte moeten stellen van het bevinden van de leerlinge, bijvoorbeeld door het brengen van een huisbezoek. In de veilige thuis situatie had het onveilige gevoel van de leerlinge aan de orde kunnen komen. Tijdens het gesprek had vanuit het gevoel van de leerlinge een plan van terugkeer kunnen worden besproken. Een plan waarin de leerlinge zich herkend en erkend had gevoeld. Indien uit de gang van zaken bij het uitvoeren van het laagdrempelige plan zou zijn gebleken dat er echt geen match was met de leerkracht en blijvende terugkeer echt niet mogelijk was, had men na de herfstvakantie kunnen uitkijken naar een andere groep. Juist omdat onduidelijk was waar de ernstige klachten vandaan kwamen had meer actie moeten worden ondernomen vanuit de pedagogische opdracht van de school. De situatie is te zeer op haar beloop gelaten. Een degelijk plan is niet bedacht, de leerlinge is niet gezien en het probleem is niet aangepakt.

Zoals tijdens de hoorzitting aan de orde is gekomen, had de locatie directeur inzake de communicatie beter, professioneler, kunnen optreden. Haar belangstellende aanwezigheid tijdens een gesprek met klagers had van tevoren aangekondigd behoren te worden dan wel aan het begin van het gesprek gemeld en toegelicht moeten worden.

De commissie heeft zich een beeld kunnen vormen van hetgeen zich heeft afgespeeld maar meer dan dat niet. De commissie heeft niet kunnen vaststellen wat de oorzaak is van het onveilige gevoel

van de leerlinge bij deze leerkracht. De commissie heeft wel geconstateerd dat het niet klikte. De commissie heeft ook kunnen vaststellen dat niet adequaat is gereageerd. Er is niet doortastend, daadkrachtig en transparant opgetreden. De communicatie met de ouders heeft niets opgebracht. De commissie komt daarom tot de conclusie dat de school de situatie niet adequaat heeft aangepakt. De commissie acht de klacht **gegrond**.

Tijdens de hoorzitting is gebleken dat de aanwezigen zich bewust waren van het feit dat het niet goed is gegaan en dat het in de toekomst anders moet gaan. De school wil ervan leren. Deze opstelling beoordeelt de commissie als positief.

Den Haag, 2 juni 2017

mr. C. Sjenitzer
voorzitter

mr. D.H.C. Dane-Peeters
secretaris